

Zbornik sudske prakse

Predmet C-147/12

**ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB
protiv
Franka Koota
i
Evergreen Investments BV**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Hovrätten för Nedre Norrland)

„Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Nadležni sud – Posebne nadležnosti u ‚stvarima koje se odnose na ugovore‘ i u ‚stvarima koje se odnose na štetne radnje, delikte i kvazi-delikte“

Sažetak – Presuda Suda (peto vijeće) od 18. srpnja 2013.

- 1. Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba br. 44/2001 – Područje primjene – Isključena područja – Stečaj, postupci koji se odnose na likvidaciju nesolventnih trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba, postupci poravnjanja i slični postupci – Pojam – Tužba protiv člana upravnog odbora i dioničara dioničkog društva koju je podnio vjerovnik tog društva radi utvrđivanja njihove odgovornosti za dugove društva – Isključenje – Primjenjivost uredbe*
(Uredba Vijeća br. 44/2001, čl. 1. st. 2. t.(b))
- 2. Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba br. 44/2001 – Odredbe te uredbe koje se mogu smatrati istovjetnima odredbama Konvencije iz Bruxellesa – Tumačenje navedenih odredaba u skladu sa sudskom praksom Suda u vezi s konvencijom*
(Konvencija od 27. rujna 1968.; Uredba Vijeća br. 44/2001)
- 3. Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba br. 44/2001 – Posebne nadležnosti – Nadležnost u stvarima koje se odnose na ugovore i u stvarima koje se odnose na štetne radnje, delikte i kvazi-delikte – Pojmovi*
(Uredba Vijeća br. 44/2001, čl. 5. t. 1. podt. (a) i t. 3.)
- 4. Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba br. 44/2001 – Posebne nadležnosti – Nadležnost u stvarima koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte – Pojam – Tužba protiv člana*

upravnog odbora i dioničara dioničkog društva koju je podnio vjerovnik tog društva radi utvrđivanja njihove odgovornosti za dugove društva – Uključenost – Ustup tražbine – Nepostojanje utjecaja

(Uredba Vijeća br. 44/2001, čl. 5. t. 3.)

5. *Prethodna pitanja – Nadležnost Suda – Granice – Pitanje postavljeno u kontekstu koji isključuje korisni odgovor – Pitanja postavljena bez dovoljno pojašnjenja činjeničnog konteksta – Nedopuštenost*

(čl. 267. UFEU-a)

6. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba br. 44/2001– Posebne nadležnosti – Nadležnost u stvarima koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte – Mjesto u kojem se dogodio štetni događaj – Pojam – Mjesto obavljanja djelatnosti društva i mjesto povezano s financijskim stanjem vezanim uz te djelatnosti*

(Uredba Vijeća br. 44/2001, čl. 5. t. 3.)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 24.-26.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 28., 29.)

3. Pojam stvari koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte u smislu članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001 o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, obuhvaća svaki zahtjev koji ima za cilj utvrditi odgovornost tuženika i koji nije vezan za stvari koje se odnose na ugovore u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) te uredbe.

U tom pogledu, s jedne strane, pojam stvari koje se odnose na ugovore u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) navedene uredbe ne može se shvatiti na način da se odnosi na situaciju u kojoj nema nikakve slobodno prihvaćene obveze jedne strane prema drugoj. Stoga, primjena pravila o posebnoj nadležnosti predviđenog u članku 5. točki 1. podtočki (a) u pogledu stvari koje se odnose na ugovore podrazumijeva utvrđenje pravne obveze koju je jedna osoba slobodnom voljom preuzela prema drugoj osobi i na kojoj se temelji tužiteljeva tužba. S druge strane, odgovornost za štetnu radnju, delikt ili kvazi-delikt može nastati samo ako je moguće utvrditi uzročnu vezu između štete i događaja zbog kojeg je šteta nastupila.

(t. 32.-34.)

4. Pojam „stvari koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte” iz članka 5. točke 3. Uredbe Vijeća br. 44/2001 o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da uključuje tužbe koje podnosi vjerovnik dioničkog društva radi utvrđivanja odgovornosti, s jedne strane, člana upravnog odbora i, s druge strane, dioničara za dugove navedenog društva, s obzirom na to da su dopustili da društvo nastavi poslovati iako je potkapitalizirano i treba biti likvidirano.

U tom pogledu, ne može se prihvatiti tumačenje prema kojem kvalifikacija takvih tužbi treba ovisiti o kvalifikaciji dugova društva kao stvari koje se odnose ili ne odnose na ugovore. Naime, posljedica takvog tumačenja bilo bi povećanje broja sudova nadležnih za odlučivanje o tužbama kojima se dovodi

u pitanje isto nepravilno ponašanje člana upravnog odbora ili dioničara dioničkog društva, ovisno o naravi različitih dugova tog društva na koje se mogu odnositi te tužbe. U takvoj situaciji, cilj blizine pravila o posebnoj nadležnosti iz članka 5. točaka 1. i 3. Uredbe br. 44/2001, koja se temelje na postojanju posebno bliske veze između ugovora ili mjesta u kojemu se dogodio štetni događaj i suda nadležnog za vođenje postupka u vezi s tim, protivi se činjenici da utvrđivanje nadležnog suda može ovisiti o naravi dugova predmetnog društva.

U tim okolnostima, činjenica da je prvotni vjerovnik predmetnu tražbinu ustupio drugom također ne utječe na utvrđivanje nadležnog suda na temelju članka 5. točke 3. uredbe u pitanju.

(t. 38., 41, 42., 59. i t. 1. i 3. izreke)

5. Vidjeti tekst odluke.

(t. 44.-47.)

6. Pojam „mjesta u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi”, iz članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001 o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, treba tumačiti na način da se, što se tiče tužbi kojima se nastoji utvrditi odgovornost člana upravnog odbora, kao i dioničara, za dugove društva, navedeno mjesto nalazi u mjestu koje je povezano s obavljanjem djelatnosti navedenog društva kao i financijskim stanjem vezanim uz te djelatnosti.

Naime, što se tiče tužbi podnesenih zbog toga što su član upravnog odbora i glavni dioničar tog društva zanemarili svoje zakonske obveze prema potonjem, mjesto uzročnog događaja treba biti izuzetno predvidljivo kako za tužitelje, tako i za tuženike. Pod istim uvjetima, radi dobrog sudovanja i procesne ekonomije, treba postojati posebno bliska veze između tužbi koje su podnijeli tužitelji i navedenog mjesta.

(t. 52., 55. i t. 2. i 3. izreke)